

لَهُ تَفْنِيدٌ

دانشگاه شهید بهشتی

دانشکده علوم اداری

پایان نامه

جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته مدیریت بازرگانی

موضوع :

نقش آمیخته بازاریابی در توسعه صادرات خرما

در استان خوزستان طی سالهای ۷۳-۷۶

استاد راهنما :

سرکار خانم دکتر فرهنگ

۰۱۴۹۴۳

۳۸۲۱۳

استاد مشاور :

جناب آقای دکتر حسینی

اساتید داور :

جناب آقای دکتر حمیدی زاده

جناب آقای دکتر اسداللهی

نگارش :

محمود رضا صنعت کار

اسفند ۱۳۷۹

تقدیم به :

واژه‌های همیشه زنده‌ام

مادر

و

پدرم

که دیروز و امروز و فردايم همه از آنها زندگی دارد

برادران

و

خواهرانم

که مشوق و راهنمای من بوده‌اند

و

همسر مهربانم

تقدیر و سپاسگزاری :

اکنون که به شکرانه خداوند متعال توفیق خاتمه این پایان نامه فراهم گردیده است بر خود لازم می دانم از زحمات بیدریغ استاد گرانقدر سرکار خانم دکتر قره چه که با هدایت و راهنماییهای خود طی جلسات متعدد منشأ داشت و معرفت علمی این تحقیق گردیدند، و جناب آقای دکتر حسینی که در انجام این تحقیق مرا یاری نمودند و از اساتید محترم جناب آقای دکتر حمیدی زاده و جناب آقای دکتر اسداللهی که در کارهای آماری و نگارش یارای اینجانب بوده‌اند و همچنین از زحمات بیدریغ دوست عزیزم جناب آقای افшин حسینی که در کلیه مراحل پایان نامه مرا کمک کرده و سرکار خانم وارتانیان که کار تایپ، تهیه نمودارها و صفحه‌آرایی این مجموعه را بعهده داشته‌اند و سایر دوستان و عزیزانی که همواره مرا در انجام این تحقیق تشویق و هدایت نموده‌اند و از هیچ کمکی مضایقه ننموده‌اند، صمیمانه تقدیر و سپاسگزاری می‌نمایم.

امید است که خوانندگان گرامی از سهویات به دیده اغماض بنگرند و اینجانب را مرهون عنایات خود قرار دهند. انشاء الله مورد استفاده سایر پژوهشگران واقع گردد.

محمود رضا صنعت کار

اسفند ۱۳۷۹

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

الف	فهرست مطالب
ب	فهرست جداول
ج	فهرست نمودارها
د	چکیده پایان نامه

۱

فصل اول : طرح تحقیق

۲

۱- تعریف موضوع

۵

۲- اهمیت موضوع

۶

۳- اهداف تحقیق

۷

۴- مسائل و فرضیات تحقیق

۸

۵- قلمرو تحقیق

۸

۵-۱- موضوعی

۸

۵-۲- مکان تحقیق

۸

۵-۳- دوره زمانی

۹

۶- روش انجام پژوهش

۹

۶-۱- روش تحقیق

۱۰

۶-۲- روش گردآوری اطلاعات

۱۱

۶-۳- جامعه آماری

۱۱

۶-۴- نمونه آمار

۱۲

۶-۵- روش یا روشاهای نمونه گیری

۱۲

۶-۶- روشاهای موردنظر برای تجزیه و تحلیل اطلاعات و آزمون فرضیه ها

۱۳

۷- محدودیتهای تحقیق

۱۳

۸- تعریف واژه ها و اصطلاحات تخصصی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱۵

فصل دوم : پیشینه تحقیق

بخش اول - مدیریت بازاریابی بین الملل

۱۶

۱- بازاریابی

۱۷

۲- مدیریت بازاریابی

۱۸

۳- بازاریابی بین الملل

۲۰

۱- ورود به بازارهای بین الملل

۲۱

۲- استراتژیهای ورود به بازارهای جهانی

۲۱

۳-۲-۱- صادرات

۲۱

۳-۲-۲- توافق قراردادی

۲۳

۳-۲-۳- همکاری مشترک

۲۴

۳-۲-۴- قرارداد تولید

۲۵

۴- تصمیمات بازاریابی

۲۵

۱- تصمیمات بازار هدف

۲۶

۱-۱-۴- معیارهای تقسیم بازار

۲۷

۱-۲- روشها و متغیرهای تقسیم بازار

۲۷

۱-۲-۱- تقسیم بازار براساس متغیرهای جغرافیایی

۲۸

۱-۲-۲- تقسیم بازار بر اساس متغیرهای جمعیت شناختی

۲۸

۱-۲-۳- تقسیم‌بندی

۲۸

۱-۲-۴- تقسیم‌بندی بازار براساس عوامل رفتاری

۲۸

۱-۳- استراتژیهای مختلف انتخاب بازار هدف

۲۹

۲- تصمیمات آمیخته بازاریابی

۲۹

۱-۱- تصمیمات مرتبط با عنصر محصول

۳۲

۱-۲-۲- تصمیمات مرتبط با عنصر قیمت

۳۳

۱-۲-۳- تصمیمات مرتبط با عنصر توزیع

۳۷

۱-۴-۲-۴- تصمیمات مرتبط با عنصر ترفیع

۴۱

۳-۴- تصمیمات برای سازماندهی و کنترل فعالیتهای بازار

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۵- ارتباط بازاریابی و متغیرهای محیطی تأثیرگذار بر آن	۴۱
۱-۵- محیط اقتصادی	۴۲
۲-۵- محیط فرهنگی	۴۴
۳-۵- رابطه فرهنگ و بازاریابی	۴۶
۴-۵- محیط سیاسی	۴۷
۵-۵- محیط قانونی	۴۹
۶- تحقیقات بازاریابی بین الملل	۵۳
۱-۶- مفهوم تحقیقات بازاریابی	۵۳
۲-۶- فرآیند تحقیقات بازاریابی	۵۴
۳-۶- نیازمندیهای اطلاعاتی بازاریابان بین المللی	۵۶
۴-۶- جمع آوری اطلاعات	۵۷
۵-۶- سیستم اطلاعات بازاریابی بین الملل	۵۷
بخش دوم : خرما	
۱- مقدمه	۰۹
۱-۱- تاریخچه خرما	۰۹
۱-۲- ارزش غذایی خرما	۶۰
۱-۳- فرهنگ مصرف خرما در جهان	۶۱
۲- مراکز تولید خرما	۶۲
۱-۲- مراکز تولید خرما در جهان	۶۲
۲-۲- مراکز تولید خرما در ایران	۶۷
۳-۲- مراکز تولید خرما در استان خوزستان	۷۲
۳- تجارت خارجی خرما	۷۴
۱-۳- تجارت خارجی خرما در کشور	۷۴
۲-۳- تجارت خارجی خرما در استان	۷۹

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸۲	۴- خرما و نیروی انسانی
۸۲	۵- محصولات جانبی خرما
۸۳	۶- بازاریابی خرما
۸۵	۷- بررسی وضعیت موجود اعمال آمیخته بازاریابی در محصول خرما در استان خوزستان
۸۶	۷-۱- بررسی عنصر محصول (Product) از آمیخته بازاریابی در مورد خرما
۸۶	۷-۱-۱- انواع خرما
۸۹	۷-۱-۲- کیفیت خرما
۹۱	۷-۱-۳- بیمه خرما
۹۲	۷-۱-۴- بسته‌بندی خرما
۹۶	۷-۱-۵- استاندارد
۹۷	۷-۲- بررسی عنصر توزیع (Place) از آمیخته بازاریابی در مورد خرما
۹۸	۷-۲-۱- سیستم توزیع
۱۰۰	۷-۲-۲- حمل و نقل
۱۰۱	۷-۲-۳- شیوه حمل و نقل
۱۰۶	۷-۳- بررسی عنصر قیمت (Price) از آمیخته بازاریابی در مورد خرما
۱۰۷	۷-۳-۱- مقدمه
۱۰۷	۷-۳-۲- هزینه‌های تولید استانی
۱۰۹	۷-۳-۳- نرخ صادراتی خرما
۱۱۰	۷-۳-۴- مشکلات موجود فرآیند قیمت‌گذاری
۱۱۰	۷-۴- بررسی عنصر ترفیع (Promotion) از آمیخته بازاریابی در مورد خرما

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱۱۳	بخش سوم - گزارش پیشینه تحقیق
۱۱۳	- مقدمه
۱۱۴	- تحقیقات قبلی
۱۲۵	- نقد تحقیقات قبلی و نتیجه‌گیری
۱۲۷	فصل سوم : روش تحقیق
۱۲۸	- روش تحقیق
۱۲۸	- جامعه آماری
۱۲۹	- نمونه آماری
۱۳۰	- روش نمونه‌گیری
۱۳۰	- روش جمع‌آوری داده‌ها
۱۳۱	- پرسشنامه
۱۳۱	- متغیرهای مستقل و وابسته
۱۳۲	- روش‌های تجزیه و تحلیل آماری
۱۳۳	- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها (تحلیل استنباطی)
۱۳۴	فصل چهارم : یافته‌های تحقیق
۱۳۵	- مقدمه
۱۳۵	- پاسخ به پرسشنامه
۱۳۵	- آزمون فرضیات پژوهش
۱۴۸	فصل پنجم : نتیجه‌گیری و پیشنهادها
۱۴۹	- خلاصه تحقیق
۱۵۱	- نتیجه‌گیری
۱۵۴	- ۲-۱ نتیجه‌گیری اول
۱۵۴	- ۲-۲ نتیجه‌گیری دوم

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۰۶	۲-۳- نتیجه‌گیری سوم
۱۰۷	۴- نتیجه‌گیری چهارم
۱۰۸	۵- نتیجه‌گیری پنجم
۱۰۹	۳- نتیجه‌گیری تلفیقی
۱۰۹	۴- پیشنهادها
۱۷۱	۵- راه حلها
۱۶۳	ضمایم
۱۶۴	۶-۱- پرسشنامه
۱۶۶	۶-۲- واژه‌نامه
۱۷۰	۶-۳- منابع فارسی
۱۷۲	۶-۴- منابع انگلیسی
۱۷۳	۶-۵- چکیده به زبان انگلیسی

فهرست جداول

صفحه

عنوان

۱۸	جدول ۲-۱ انوع تقاضا و وظایف بازاریابی
۳۹	جدول ۲-۲ هزینه تبلیغات در کشورهای مختلف در سال ۱۹۹۰
۴۰	جدول ۲-۳ اجزای ترفع و تشویق
۴۵	جدول ۲-۴ شاخصهای عمومی فرهنگ (فرهنگ جهانی)
۴۵	جدول ۲-۵ متغیرهای عمدۀ در فرهنگ
۴۹	جدول ۲-۶ نقش ملاحظات سیاسی بروی تصمیمات و آمیخته بازاریابی
۶۳	جدول ۲-۷ میزان تولید و صادرات خرمای کشورهای جهان در سال ۱۹۸۸
۶۴	جدول ۲-۸ میزان تولید جهانی در سال ۱۹۹۳
۶۰	جدول ۲-۹ میزان صادرات جهانی خرما (سال ۱۹۹۲)
۶۶	جدول ۲-۱۰ موقعیت ایران در زمینه محصولات باعث صادراتی منتخب در جهان
۶۸	جدول ۲-۱۱ مراکز تولید خرما در کشور
۷۹	جدول ۲-۱۲ میزان تولید خرما
۷۰	جدول ۲-۱۳ میزان تولید خرما در کشور
۷۱	جدول ۲-۱۴ محصول خرما بر حسب نوع درخت - کل کشور - ۱۳۷۰
۷۳	جدول ۲-۱۵ میزان تولید خرما در استان خوزستان
۷۴	جدول ۲-۱۶ سهم استان از تولید خرمای کشور
۷۵	جدول ۲-۱۷ میزان صادرات خرمای کل کشور
۷۷	جدول ۲-۱۸ مقدار و ارزش صادرات محصولات مهم کشاورزی
۷۸	جدول ۲-۱۹ مزیت نسبی و درصد قابل صدور محصولات کشاورزی در سال ۱۳۶۹
۷۸	جدول ۲-۲۰ مقایسه میزان قابل صدور و میزان صادرات فعلی در کشور
۸۰	جدول ۲-۲۱ میزان صادرات خرمای استان خوزستان
۸۱	جدول ۲-۲۲ مقایسه میزان قابل صدور و میزان صادرات فعلی در استان خوزستان
۸۱	جدول ۲-۲۳ ارزش از دست رفته در دوره مورد بررسی
۹۱	جدول ۲-۲۴ انواع مختلف خرما به تفکیک فاکتورهای مختلف
۹۳	جدول ۲-۲۵ مشخصات ابعاد داخلی کارتون خرمای صادراتی

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۹۵	جدول ۲-۲۶ وضعیت صنایع تبدیلی و بسته‌بندی در استان.....
۹۷	جدول ۲-۲۷ مشخصات کارتون جهت بسته‌بندی خرما.....
۱۰۳	جدول ۲-۲۸ برنامه کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران سال ۱۳۷۶.....
۱۰۴	جدول ۲-۲۹ نرخ کرایه حمل محصولات صادراتی با کانتینرهای ۲۰ و ۴۰ فوتوی.....
۱۰۵	جدول ۲-۳۰ وزن کالای بارگیری شده از بنادر بازرگانی.....
۱۱۴	جدول ۲-۳۱ عملکرد چند محصول خرما در کالیفرنیا.....
۱۱۵	جدول ۲-۳۲ بررسی عملکرد خرمای خوزستان در کالیفرنیا.....
۱۳۶	جدول ۴-۱ توزیع فراوانی متغیرهای بازاریابی علمی.....
۱۳۶	جدول ۴-۲ رتبه‌بندی آزمون فرضیه اهم به روش فریدمن.....
۱۳۷	جدول ۴-۳ توزیع فراوانی متغیرهای قیمت در آمیخته بازاریابی.....
۱۳۸	جدول ۴-۴ رتبه‌بندی آزمون فرضیه اخسن اول به روش فریدمن.....
۱۳۹	جدول ۴-۵ توزیع فراوانی متغیرهای ترفیع در آمیخته بازاریابی.....
۱۳۹	جدول ۴-۶ رتبه‌بندی آزمون فرضیه اخسن دوم به روش فریدمن.....
۱۴۰	جدول ۴-۷ توزیع فراوانی متغیرهای توزیع در آمیخته بازاریابی.....
۱۴۱	جدول ۴-۸ رتبه‌بندی آزمون فرضیه اخسن سوم به روش فریدمن.....
۱۴۲	جدول ۴-۹ توزیع فراوانی متغیرهای محصول در آمیخته بازاریابی.....
۱۴۲	جدول ۴-۱۰ رتبه‌بندی آزمون فرضیه اخسن چهارم به روش فریدمن.....
۱۵۲	جدول ۵-۱ نتایج فرضیات.....
۱۵۳	جدول ۵-۲ فراوانی توزیع نظرات نمونه.....
۱۶۰	جدول ۵-۳ نقاط ضعف و قوت فرآیند صدور خرما در استان خوزستان.....
۱۶۰	جدول ۵-۴ تهدیدات و فرصتهای محیطی موجود.....

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۴	نمودار ۱-۱ ارتباط بین مشتری خارجی، تصمیمات بازاریابی (آمیخته بازاریابی) متغیرهای محیطی
۱۹	نمودار ۲-۱ چرا بازاریابی بین المللی توسعه پیدا کرده است
۳۱	نمودار ۲-۲ چشم انداز برنامه ریزی محصول بین المللی
۳۵	نمودار ۲-۳ کانالهای توزیع کالاهای مصرفی در بازاریابی بین الملل
۳۶	نمودار ۲-۴ کانالهای توزیع کالاهای صنعتی
۴۶	نمودار ۲-۵ اثر فرهنگ بر تصمیمات بازاریابی
۴۸	نمودار ۲-۶ رابطه سیاست و بازارگانی خارجی
۵۰	نمودار ۲-۷ فرآیند تحقیقات بازاریابی
۵۶	نمودار ۲-۸ اطلاعات موردنیاز برای اجرای تحقیق بازاریابی بین المللی
۵۸	نمودار ۲-۹ اجزاء سیستم اطلاعاتی بازاریابی بین الملل
۶۴	نمودار ۲-۱۰ سهم کشورهای مختلف در تولید جهانی خرما
۶۵	نمودار ۲-۱۱ مقایسه میزان تولید در مراکز تولید خرما در جهان (۱۹۹۳)
۶۵	نمودار ۲-۱۲ صادرات جهانی خرما
۷۹	نمودار ۲-۱۳ مقایسه میزان تولید خرما در مراکز عمدۀ تولید خرما در سال زراعی ۷۵-۷۶
۷۰	نمودار ۲-۱۴ روند تولید خرما در کشور
۷۳	نمودار ۲-۱۵ روند تغییر تولید خرما در استان خوزستان
۷۷	نمودار ۲-۱۶ روند صادرات خرما در کشور
۸۰	نمودار ۲-۱۷ روند رشد صادرات خرما در استان خوزستان
۹۰	نمودار ۲-۱۸ نوع بسته‌بندی خرما (در سال ۱۳۷۰) - ستونی
۹۶	نمودار ۲-۱۹ نوع بسته‌بندی خرما صادراتی در سال ۱۳۷۰ - دایره‌ای
۹۹	نمودار ۲-۲۰ سیستم توزیع خرمای شادگان
۱۰۱	نمودار ۲-۲۱ اسناد لازم جهت صدور کالا
۱۰۰	نمودار ۵-۱ ارتباط بین مشتری خارجی، تصمیمات بازاریابی (آمیخته بازاریابی) متغیرهای محیطی

چکیده پایان نامه

نام : محمود رضا

نام خانوادگی : صنعت کار

رشته تحصیلی و گرایش : مدیریت بازرگانی - بازاریابی بین الملل

دانشکده : علوم اداری

تاریخ فراغت از تحصیل : اسفند ۱۳۷۹

نام استاد راهنما : سرکار خانم دکتر قره‌چه

عنوان پایان نامه : نقش آمیخته بازاریابی در توسعه صادرات خرما در استان خوزستان طی سالهای ۷۳ - ۷۶

چکیده

تحقیق حاضر با هدف بررسی نقش مدیریت بازاریابی در توسعه صادرات خرما در استان خوزستان انجام گرفته است، تا با شناسایی مهم عناصر آمیخته بازاریابی و متغیرهای محیطی تأثیرگذار بر فرآیند صادرات، در توسعه صادرات خرما، نقاط ضعف و قوت وضع موجود شناسایی شوند و همچنین با شناخت فرصتها و تهدیدات محیطی، زمینه را برای ارائه پیشنهادات مناسبی در جهت بهبود وضع موجود و در نتیجه دستیابی به ظرفیت بهینه صادرات خرما در استان، مهیا کرد.

لذا براساس روش تحقیق موردنی و زمینه‌ای، پس از تعیین فرضیه‌هایی در زمینه علل بوجود آمدن مشکل تحقیق، جمع‌آوری اطلاعات در راستای فرضیه‌ها و چارچوب نظری تحقیق انجام گرفت، سپس در بخش پیمایشی تحقیق، پرسشنامه نهایی تدوین شده، در بین ۱۰۰ نفر از نمونه آماری موردنظر، در مراکز عمده تولید خرما در استان بشکل تعاونی توزیع شد. پس از جمع‌آوری و تلخیص داده‌ها، براساس آزمون فریدمن با درصد خطای ۵ درصد، فرضیات مورد بررسی قرار گرفتند، که در نتیجه تمام فرضیات تحقیق به تأیید رسیدند.

نتایج حاصله حاکی از این بود که صادر کنندگان به علت عدم آشنایی با فنون مختلف بازاریابی و عدم شناخت لازم از مصرف کنندگان، بازار، رقبا و سایر متغیرهای تأثیرگذار بر فرآیند صادرات خرما، نتوانسته‌اند خرمای صادراتی را در مکان مناسب، زمان مناسب و به شکل موردنظر مشتری ارائه دهند.

فصل اول :

طرح تحقیق